IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Ustawodawczej (nr 47)**

z dnia 16 marca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ustawodawczej (nr 47)

16 marca 2022 r.

Komisja Ustawodawcza, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Myrchy (KO),** przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie dla Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu – poselskiego projektu ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym;

– zaopiniowanie dla Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu – poselskiego projektu ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów wraz z autopoprawką;

– zaopiniowanie dla Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu – poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług;

– zaopiniowanie dla Marszałka Sejmu – w trybie art. 121 ust. 2 regulaminu Sejmu – zawisłych przed Trybunałem Konstytucyjnym spraw o sygn. akt: K 8/20, SK 131/20.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marzena Laskowska, Andrzej Pogłódek** – eksperci Biura Analiz Sejmowych, **Marcin Wójcik** i **Magdalena Żychlińska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Ustawodawczej. Witam panią przewodniczącą. Witam panie poseł i panów posłów. Witam wszystkich przybyłych na dzisiejsze posiedzenie, jak też wszystkich pracujących z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Witam posłów, którzy są przedstawicielami wnioskodawców poszczególnych projektów ustaw. Witam pracowników Kancelarii Sejmu.

Obecnych jest 27 posłów, czyli mamy kworum. Oznacza to, że Komisja jest zdolna do podejmowania uchwał.

Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony. Obejmuje on dziś zaopiniowanie, w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu – trzech projektów ustaw. Przypomnę, że Komisja Ustawodawcza opiniuje przedstawione projekty w zakresie ewentualnej niezgodności z konstytucją. W związku z tym opiniujemy tzw. niezgodność, czyli głosujemy w sposób negatywny. Nie będziemy się nad nimi dłużej rozwodzić. Mamy też do zaopiniowania dwie sprawy trybunalskie. Sprawa o sygnaturze K 8/20 i skarga konstytucyjna o sygn. SK 131/20.

Zaczniemy od tych trzech projektów. Pierwszy jest projekt ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Projekt ten już był przedstawiany, ale wnioskodawcy uznali, że potrzebują jeszcze czasu na ponowną analizę. Zapadła jednak decyzja, że ten projekt nie będzie zmieniany.

Referuje pani przewodnicząca Anita Kucharska-Dziedzic, bardzo proszę.

Poseł Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja bardzo krótko. Przeanalizowaliśmy opinię ministra. Dyskutowaliśmy o niej na poprzednim posiedzeniu. Podtrzymujemy nasze zdanie. Projekt nie tworzy żadnego nowego systemu ani nowych regulacji. Rozszerza i uzupełnia istniejące regulacje. Wpisuje się w linie ustawodawczą. Przypominam, że w 2019 roku uchwalono ustawę o jawności majątków żon ministrów, wobec której istnieje domniemanie konstytucyjności. Skoro jawne są majątki żon, to i majątki prezesów spółek Skarbu Państwa powinny być jawne.

Dziękuję za możliwość wystąpienia i proszę o pozytywną rekomendację. Dziękuje bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Czy są pytania do projektu? Przypominam, że w dużej mierze dotyczy on jawności majątków osób pełniących ważne funkcje w państwie i spółkach Skarbu Państwa, a także jawność majątków ich osób najbliższych. Projekt nie wzbudza kontrowersji. W związku z tym przechodzimy do głosowania. Przypominam, że opiniujemy tzw. niezgodność. Czyli członek Komisji, który uważa, że projekt ustawy jest niezgodny z konstytucją głosuje „za". Członek Komisji, który uważa, że projekt ustawy nie jest niezgodny z konstytucją głosuje „przeciw".

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za uznaniem projektu za niekonstytucyjny? (2) Kto jest przeciw? (16) Kto się wstrzymał od głosu? (11)

Stwierdzam, że projekt został uznany za dopuszczalny.

Przechodzimy do poselskiego projektu ustawy dotyczącego zawodu psychologa i samorządu zawodowego psychologów. Jest to projekt autorstwa Klubu Lewica.

Referuje pani poseł Agnieszka Dziemainowicz-Bąk, proszę bardzo.

Poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk (Lewica) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, projekt ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów jest przede wszystkim ważnym krokiem do realizacji konstytucyjnego prawa do ochrony zdrowia. Jest to projekt, który całościowo reguluje pracę psychologów, zasady i standardy usług psychologicznych.

W projektowanej ustawie znajduje się definicja zawodu psychologa. Projekt wyznacza też granicę pomiędzy usługami psychologicznymi a psychoterapią. Ustawa precyzyjnie reguluje, w jaki sposób psychologowie będą mieli prawo do wykonywania zawodu. Zakłada także powstanie samorządu zawodowego psychologów. To właśnie ten samorząd ma wyznaczać standardy świadczenia usług psychologicznych i dbać o to, żeby te zasady były przestrzegane.

Projekt odpowiada współczesnym wyzwaniom, a jego celem są szeroko dostępne, wysokiej jakości świadczenia psychologiczne. Przepisy projektu przewidują także okres przejściowy, aby psychologowie mieli czas na dostosowanie się do projektowanych zmian.

Biuro Analiz Sejmowych wydało opinie w sprawie tego projektu, za co serdecznie dziękuję. W opinii tej wskazano na potrzebę doprecyzowania w uzasadnieniu ustawy analizy zgodności projektowanych rozwiązań z prawem unijnym. Potrzeba ta została wykonana poprzez zgłoszenie przez nas autopoprawki do omawianego projektu.

W związku z powyższym uprzejmie proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie tego projektu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję bardzo pani poseł. Otwieram dyskusję. Jeżeli nie ma chętnych, to przechodzimy do głosowania nad dopuszczalnością projektu ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.

Kto jest za niedopuszczalnością projektu? (0) Kto jest przeciw? (18) Kto się wstrzymał od głosu? (11)

Stwierdzam, że projekt również został uznany za dopuszczalny. Gratuluję i życzę powodzenia na dalszym etapie prac.

Przechodzimy do zaopiniowania trzeciego projektu poselskiego, czyli ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.

Referuje pan poseł Stefan Krajewski, proszę bardzo.

Poseł Stefan Krajewski (KP) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mówimy o projekcie ustawy zmniejszającym stawkę VAT na niektóre produkty do zera procent. Chodzi o załącznik 16 do tej ustawy, w którym są wykazane produkty, dla których podatek VAT byłby zmniejszony do zera procent. Chodzi o to, żeby dostępność tych produktów dla konsumentów była wyższa w dobie szalejących cen, w dobie kwestii cenowej dostępności żywności.

Coraz bardziej jest to temat aktualny i myślę, że nie ma obawy o niekonstytucyjność tego przepisu. Już raz zaproponowano podobne rozwiązania i mimo tego, że nie dostały one zgody Komisji Europejskiej, to mamy tzw. milczącą zgodę, o czym mówili przedstawiciele rządu, np. poprzedni minister finansów. Myślę, że nie ma obawy, że KE będzie dochodzić jakichś roszczeń od kraju członkowskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Jest to projekt, który jest analogiczny do projektu, którym już zajmowaliśmy się, autorstwa Konfederacji. W nim też zakładano obniżenie stawki podatku VAT, choć w węższym zakresie. Wiemy, że na poziomie rządowym ta sprawa została z KE pozytywnie załatwiona, przynajmniej czasowo.

Przystępujemy do głosowania nad projektem ustawy dotyczącym podatku VAT. Kto jest za niedopuszczalnością projektu? (0) Kto jest przeciw? (17) Kto się wstrzymał od głosu? (11) Stwierdzam, że projekt również został uznany za dopuszczalny.

Przechodzimy do zaopiniowania dla Marszałka Sejmu – w trybie art. 121 ust. 2 regulaminu Sejmu – spraw zawisłych przed Trybunałem Konstytucyjnym. Zaczynamy od sprawy K 8/20 z wniosku Krajowej Rady Komorniczej.

Projekt stanowiska przedstawi pani mecenas Marzena Laskowska, proszę bardzo.

Ekspert z Biura Analiz Sejmowych Marzena Laskowska:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, sprawa o sygn. K 8/20 została zainicjowana wnioskiem Krajowej Rady Komorniczej. Wniosek formułuje w sposób bardzo obszerny przedmiot kontroli. Stanowią go liczne przepisy, przede wszystkim ustawy o komornikach sądowych, ale też – Kodeksu postępowania cywilnego oraz – związkowo ujęte – przepisy ustawy o kosztach komorniczych

Rozległość tego wniosku, to nie tylko liczba kwestionowanych przepisów, ale także różnorodność zarzutów, które dotyczą pozycji ustrojowej komornika sądowego, ale także sfery jego uprawnień pracowniczych. Zarzuty dotyczą między innymi maksymalnego wymiaru godzin pracy, prawa do urlopu, prawa do należytego wynagrodzenia. Kwestionowane są zasady wyznaczania zastępcy komornika. Kwestionowana jest precyzja niektórych regulacji prawnych z punktu widzenia zasady pewności prawa.

Wzorce kontroli stanowią przepisy konstytucji oraz niektórych konwencji międzynarodowych.

Referuję przedmiot kontroli w sposób dość pobieżny z uwagi na to, że projekt stanowiska przygotowany przez BAS zawiera propozycję sformułowania wniosku do TK o umorzenie postępowania ze względu na przesłankę niedopuszczalności rozpoznania meritum sprawy z uwagi na wady formalne. W przypadku tego wniosku powtarza się sytuacja, która była już przeze mnie referowana na posiedzeniu Komisji Ustawodawczej rok temu w sprawie o sygn. K 19/20, również wniesionej przez KRK. Chodzi o wadliwość upoważnienia, które zostało udzielone przez ogólnokrajowy organ organizacji zawodowej, w tym przypadku KRK, prezesowi KRK do upełnomocnienia radcy prawnego w postępowaniu przed TK.

Trzeba powiedzieć, że w orzecznictwie TK różnicuje się pojęcie i zakres udzielonego pełnomocnictwa do reprezentowania przed TK oraz pełnomocnictwo do sporządzenia wniosku czy skargi konstytucyjnej i wniesienia jej do trybunału. W przypadku tego wniosku KRK podjęła uchwałę, w której upoważniła prezesa do wyznaczenia pełnomocnika do reprezentowania KRK przed TK. Natomiast prezes udzielił pełnomocnictwa do sporządzenia wniosku, wniesienia go i reprezentowania KRK przed trybunałem. Ten brak formalny rzutuje na niedopuszczalność rozpoznania sprawy co do meritum, dlatego że sprawa została wniesiona przez nieuprawniony podmiot.

Zaznaczam, że ten brak formalny nie może być sanowany, ponieważ KRK nie może podjąć nowej uchwały *post fatum,* wstecznie umocować prezesa do udzielenia prawidłowego pełnomocnictwa radcy prawnemu. W takiej sytuacji KRK powinna jeszcze raz podjąć uchwałę, jeszcze raz powinno zostać udzielone pełnomocnictwa i jeszcze raz powinien zostać złożony wniosek do TK.

Analogiczna sytuacja miała miejsce w lutym 2001 roku. Wtedy też mieliśmy podobny projekt stanowiska Komisji Ustawodawczej. Do tej pory tamto stanowisko Sejmu nie zostało rozpoznane przez TK. W związku z tym trudno jest w tej chwili powiedzieć, czy kierunek jest właściwy, ale my konsekwentnie prezentujemy taki pogląd. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję bardzo. Jestem zaskoczony, że ta sprawa jeszcze nie została przez TK rozstrzygnięta, bo to jest bardzo stara sprawa. To jest już jakby inny temat, o którym mówiliśmy przy omawianiu sprawozdania z działalności TK.

Czy są pytania do pani mecenas? Nie ma. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za pozytywną rekomendacją dla projektu stanowiska w sprawie K 8/20? (26) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Stwierdzam, że stanowisko otrzymało pozytywną rekomendację Komisji.

Przechodzimy do omówienia projektu stanowiska w sprawie SK 131/20. Łączy się z nami on-line pan mecenas Andrzej Pogłódek, bardzo proszę.

Ekspert Andrzej Pogłódek:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o sprawę o sygn. SK 131/20, to wniosek też będzie na umorzenie wyroku. Przedmiotem zaskarżenia osoba fizyczna uczyniła art. 141 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń. Przepis ten stanowi: „Kto w miejscu publicznym umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek albo używa słów nieprzyzwoitych, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 złotych albo karze nagany".

Jeżeli chodzi o sprawę, w związku z którą ten przepis jest kwestionowany, to skarżący jest działaczem jednej z organizacji pozarządowych, która prowadzi – znaną wszystkim – kampanię nawoływania do ochrony życia czy też przeciwdziałania aborcji poprze umieszczanie wielkoformatowych bilbordów, które budzą pewne kontrowersje społeczne. W związku z tymi kontrowersjami społecznymi skarżący został ukarany, ponieważ niektóre osoby zgłosiły umieszczony przez niego bilbord jako nieprzyzwoity. Został on skazany przez sąd rejonowy, a później również uznany za winnego przez okręgowy sąd odwoławczy, który stwierdził, że skarżący jest winny, ale przyświecały mu motywy godne poparcia.

Sam skarżący się z tym nie zgodził i złożył skargę konstytucyjną stwierdzając, że takie rozumienie art. 141 Kodeksu wykroczeń, że znamię przymiotnikowe „nieprzyzwoity" wypełnia prezentowanie obrazu martwego ludzkiego płodu na plakacie, bilboardzie, wielkoformatowym plakacie w miejscu publicznym w ramach prowadzonej kampanii społecznej na rzecz ochrony życia ludzkiego od poczęcia, jest niezgodne z art. 54 ust. 1, związku z art. 31 ust. 3 konstytucji. Stwierdził, że narusza to jego prawo do wolności słowa i jest nieproporcjonalne, ponieważ nie ma żadnych argumentów, żeby to było karalne. Sam skarżący wskazuje na potrzebę wydania przez TK wyroku interpretacyjnego, który potwierdziłby, jak stwierdza skarżący, dominującą linię orzeczniczą sądów, które faktycznie uznają, że takie kampanie społeczne nie są w ramach dyspozycji tego przepisu. To jest powodem wniosku, że sprawa powinna być umorzona, ponieważ skarżący kwestionuje rozumienie przepisu nadane mu w orzecznictwie. Stwierdza, że w orzecznictwie dominująca ustalona linia jest zupełnie inna, a konkretnie taka, jakiej chciałby skarżący, czyli jego zachowanie nie jest karalne, a orzeczenia sądów w jego sprawie były wyjątkiem.

Ta kwestia nie jest w kognicji TK, który nie jest od potwierdzania linii orzeczniczej sądów, dominującej w ocenie skarżącego. Dominuje ona także w ocenie podmiotu, z którym związany był radca prawny, który dla skarżącego sporządził skargę konstytucyjną. Ta organizacja pozarządowa, tym razem inna, wydała całe obszerne opracowanie przedstawiające setki orzeczeń w tych sprawach, jak też przedstawiające, że mieści się to w granicach wolności słowa.

Można też wskazać na ostatni wyrok Sądu Najwyższego z 22 października 2021 roku o sygn. akt IV KK 247/21, w którym SN wzruszył wyroki sądów niższych instancji, uznając ukaranie za oczywiście niesłuszne i uniewinnił obwinionego. Jednocześnie SN podniósł to, co już podniósł Sąd Okręgowy we Wrocławiu, że może tego typu bilbordy nie są najwłaściwszym sposobem wyrażania swoich przekonań. SN zaapelował do autorów, żeby to przemyśleli, jak też wskazywał, że również strona przeciwna tego sporu mogłaby prezentować podobne bilbordy, co nie stanowiłoby naruszenia i być może powinno skłaniać do jakiejś refleksji. Sąd Najwyższy wskazał, iż wydaje się, że promowanie takich czy innych postaw dotyczących przerywania ciąży mogłoby odbywać się za pomocą nie tak drastycznych obrazów ignorujących wrażliwość osób inaczej myślących, ale w sposób bardziej powściągliwy, przez odwoływanie się nie tyle do emocji, co raczej do osiągnięć różnych dziedzin nauki. Tym sposobem mający w istocie światowy zasięg spór uzyskałby szansę toczenia się w atmosferze powagi i zdecydowanie większego spokoju. Podobnie wskazywał, uznając jednak skarżącego za winnego, Sąd Okręgowy we Wrocławiu.

Skarżący nie wykazał więc, ani nawet nie uprawdopodobnił, że zaskarżone przepisy są stosowane w określony, stały, powtarzalny i powszechny sposób, co powoduje, że to postępowanie powinno zostać umorzone ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Można też wskazać, że skoro skarżący jest niezadowolony z prawomocnego wyroku w swojej sprawie, to może też skorzystać ze skargi nadzwyczajnej do SN, ponieważ są do tego pewne podstawy. Na pewno nie ma podstaw do skargi konstytucyjnej do TK, bo nie jest zadaniem TK potwierdzanie linii orzeczniczej sądów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusje w sprawie SK 131/20. Czy są pytania? Nie ma. Sprawa wydaje się oczywista.

Przechodzimy do głosowania i zaopiniowania projektu stanowiska wobec sprawy SK 131/20. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tego projektu stanowiska? (27) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie zaopiniowała pozytywnie projekt stanowiska.

Dziękuję państwu. Zamykam posiedzenie Komisji Ustawodawczej.